Ч. 274 Середа 6 (19) грудня 1900. Рік X

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане за вложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостввах на провинциї:
на цілий рік К. 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік К. 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Результат виборів в IV куриї

з дня 17-го грудня 1900.

Броди: В Бродах голосувало 289; з того Александер Барвіньский 181, о. Сидір Зельский 91. — В Камінці голосувало 246, з того Барвіньский 123, Зельский 123. — В цілім округу голосувало 518, абсолютна більшість 260. Александер Барвіньский одержав 304, о. Сидір Зельский 214.

Вибраний послом п. **Александер Барвіньский** (доси був той сам).

Бережани: В Підгайцях голосувало 194, з того Василь Яворский 73; Казимир Трачевский 121. — В Рогатині голосувало 241, з того Яворский 164, Трачевский 76. — В Бережанах голосувало 177, з того Яворский 76, Трачевский 10.—В цілім округу голосувало 612, абсолютна більшість 307. Радник скарб. Василь Яворский одержав 313, Казимир Трачевский 297.

Вибраний послом п. **Василь Яворский**. (Доси був Валевский).

Станіславів: В Товмачи голосувало 193, з того Йосиф Каранович 53, о. Корнило Мандичевский 129, Іван Бородайкевич 9. — В Надвірній голосувало 148, з того Каранович 18, о. Мандичевский 128. — В Станіславсві голосувало 250, з того Каранович 140, о. Мандичевский 55, Бородайкевич 10. — В цілім округу голосувало 676, абсолютна більшість 339. Радник суд. Йосиф Каранович одержав 249, о. Корнило Мандичевский 385, Іван Бородайкевич 36; розбитих голосів 5.

Вибраний послом о. **Корнило Мандичевский**. (Доси був той сам).

Тернопіль: В Скалаті голосувало 143, з того др. Еміль Гладишовский 100, Вячеслав Будзиновский 43. — В Збаражи голосувало 159, з того др. Гладишовский 96, Будзиновский 63. — В Тернополи голосувало 233, з того др. Гладишовский 128, Будзиновский 104. В цілім округу голосувало 535, абсолютна більшість 268. Др. Еміль Гладишовский одержав 324, Вячеслав Будзиновский 210.

Вибраний послом др. **Еміль Гладишовский**. (Доси був той сам).

Жовква: В Раві голосувало 215, з того др. Михаіл Король 116. Вінкентий Краіньский 98. — В Сокали голосувало 215, з того др. Король 109, Краіньский 106. — В Жовкві голосувало 195, з того др. Король 115, Краіньский 80. — В цілім округу голосувало 625, абсолютна більшість 313. Др. Михаіл Король одержав 340, Вінк. Краіньский 284.

Вибраний послом др **Михаіл Король**. (Доси був Вахнянин).

Коломия: В Косові голосувало 167, зтого др. Іван Длужаньский 140, др. Теофіль Окуневский 21, др. Кирило Трильовский 5. — В Снятині голосувало 151, з того др. Длужаньский 92, др. Окуневский 14, др. Трильовский 45. — В Коломиї голосувало 270, з того др. Длужаньский 145, др. Окуневский 94, др. Трильовский 31. — В цілім округу голосувало 588, абсолютна більшість 295. Др. Іван Длужаньский з Відня одержав 384, др. Теофіль Окуневский 129, др. Кирило Трильовский 81.

Вибраний послом др. **Іван Длужаньский**. (Доси був др. Окуневский).

Калуш: В Калуши голосувало 198, з того Модест Каратницкий 64, Юліян Романчук 134. — В Долині голосувало 223, з того Каратницкий 100, Романчук 119. — В Бібрці голосувало 177, з того Каратницкий 56, Романчук 121. — В цілім повіті голосувало 598, абсолютна більшість 300. Модест Каратницкий одержав 220, Юліян Романчук 374.

Вибраний послом п. **Юліян Романчук** (доси був Навроцкий).

Львів: В Яворові голосувало 173; з того Теофіль Мерунович 103, др. Кость Левицкий 70. — В Городку голосувало 148, з того Мерунович 86, др. Левицкий 62. — У Львові голосувало 284; з того Мерунович 151, др. Левицкий 134. — В цілім округу голосувало 607, абсолютна більшість 304. Теофіль Мерунович одержав 340, др. Кость Левицкий 267.

Вибраний послом п. **Теофіль Мерунович** (доси той сам).

ПИСЬМО і МОВА.

(Написав К. Вербин.)

(Дальше).

Здає ся нам, що ми вже виказали доси достаточно одно природне услівє розвитку нашої народної мови: велику, 30-міліонову масу людий, котрі говорять одною і тою самою мовою, а котра їх длятого вяже тісно з собою. До сего мусимо ще додати, що далеко більша часть тих людий жиє разом так збитою масою побіч себе, що всі чужі люди, які дістануть ся в ту масу, мусять борше, чи пізнійше злити ся з нею. Хибаж то мало німецких кольоністів тут у нас в Галичині або й на Україні, серед маси руского народу, по довшім часї забули свою первістну рідну мову, і приняли нашу? Чеські і мазурскі кольониї порущили ся на Руси. В российскій Бесарабії, навіть під пановапєм Росиї, німецкі кольоністи, Вірмени а навіть Румуни порущили ся, а на Україні давні сербскі кольоністи потонули таки зовсім в нашім народі. Та й наша Гуцульщина має в собі богато полуднево-славяньского, румуньского та й иншого чужого елементу. У воронежскій губернії в Росиї, де вже наші люди, Русини, стикають ся з коренним российским населенєм, они не тратять свого народного характеру, і не лиш не забувають своєї рідної мови, не приймають российскої, але навіть не хотять входити в родинні звязи з тими, котрих прозивають „кацапами“. Навіть найконсервативнійший елемент на сьвіті, жиди, русчать ся там, де жиють межи самими Русинами, значить ся, переймають руску мову, як то нас переконала приміром одна розправа судова в Коломиї, де кількох жидів з Гуцульщини ані по жидівски, ані по польски не уміли відповідати і боронити ся, а судия і оборонець були змушені ужити рускої мови до розправи. Отсе єсть та велика сила збитих мас нашого народу, і она то творить одно з тих природних условій розвитку нашої мови.

Коли так возьмемо під розвагу масу нашого народу і порівнаємо її з масою российского, то покаже ся зараз, як що найменше дивним і сьмішним єсть погляд тих, котрі кажуть, що наша мова єсть лиш нарічієм российскої. Але підім ще дальше, і подумаймо над тим, що то таке нарічіє якоїсь мови. Держім ся при тім природного розвитку людскої мови взагалі.

Коли всї теперішні славяньскі мови, отже н. пр. российска, польска, ческа, і т. д. вийшли з первістно одної, старославяньскої, то річ очевидна, що тота первістна мова славяньска, розвиваючись природним ходом, мусїла була зміняти ся відповідно до того, як розходив [ся] нарід первістно славяньский в ріжні сторони сьвіта. Чим більше і чим дальше той нарід розходив ся, чим більше сходив ся з иншими племенами, тим більше наставала зміна в его первістній мові; основні черти мови ще задержували ся, але в словах і формах робили ся вже зміни. Доки ще була якась, і то досить велика часть славяньского народу, котрий говорив своєю первістною мовою, то тота, ще чиста мова, мусїла бути головною, а тота вже трохи змінена, творила нарічія. В той спосіб первістна мова розпадала ся на нарічія, котрі все ще держали ся головної; але коли первістний нарід перестав жити збитою масою і розплив ся по сьвіті, то і его первістна мова перестала жити, а в давних її нарічій поробили ся скремі, більше або менше самостійні мови. Так було давнійше, так єсть ще й нині, так і буде поки людий на сьвіті, бо то природний хід річи. Нарічіє якоїсь мови не єсть нічо иншого, як лиш переобразованє якоїсь мови на иншу нову, а то переобразовуванє поступає тим скорше, чим слабше держить ся первістна, головна мова. Так бувало давнійше, коли народи стояли на низькім степени культури і цивілізациї, та коли до первістних народів приходили другі цілими масами та вносили новий елемент; тогди щезли первістні народи а з ними і їх мова дуже борзо, а з їх нарічий творили ся нові мови, як би не то, що культура і цивілізация держуть кріпко первістну головну мову. А всетаки ще й нинїшні нарічія відбігають так значно від своєї головної мови, що держать ся її ще лиш силою науки і цивілізациї, яку має для них та головна мова, котра в сїм случаю мало що вже не переходить на мертву. Ся обставина поясняє нам, длячого деякі нарічія так значно відбігають від своєї первістної мови, що аж чують майже потребу витворювати свою окрему літературу, а з другої сторони, длячого письменна або образована мова иноді

Теребовля. В Гусятині голосувало 194, з того ґр. Адам Ґолуховский 119; о. Іван Воляньский 73, розбиті 2 голоси. — В Теребовли голосувало 192, з того ґр. Ґолуховский 121, о. Воляньский 71. — В цілім окрузї голосувало 386, абсолютна більшість 194. Ґр. Адам Голуховский одержав 240, о. Іван Воляньский 144, розбиті 2 голоси.

Вибраний послом ґр. **Адам Ґолуховский** (доси др. Ольпіньский).

Стрий: В Стрию голосувало 215, з того ґр. Кароль Дідушицкий 107, о. Василь Давидяк 108.—В Жидачеві голосувало 167; з того ґр. Дідушицкий 64, о. Давидяк 101. — В цілім окрузї голосувало 623, абсолютна більшість 312. Ґр. Кароль Дідушицкий одержав 333, о. Василь Давидяк 288.

Вибраний послом ґр. **Кароль Дідушицкий** (давнійше був Охримович).

Бучач: В Чорткові голосувало 206; з того Мариян Блажовский 105, Іван Гурик 101. — В цілім окрузї голосувало 445; абсолютна більшість 223. Мариян Блажовский одержав 237, Йосиф Гурик 208.

Послом вибраний **Мариян Блажовский**, (доси той сам).

Заліщики: В Заліщиках голосувало 174, з того Антін Хамец 106, о. Алойзий Олесницкий 67. — В Борщеві голосувало 263, з того Хамец 163, Олесницкий 99. — В Городенці голосувало 190, з того Хамец 92, Олесницкий 98. — В цілім повіті голосувало 628; абсолютна більшість 313. Антін Хамец одержав 362, о. Алойзий Олесницкий 264.

Послом вибраний п. **Антін Хамец** (доси Чарковский).

Самбір: В Самборі голосувало 193, з того Юліян Ґіжовский 96, Альойзий Добряньский 96. — В Турці голосувало 149, з того Ґіжовский 103, о. Михайло Зубрицкий 40, Добряньский 6. — В Рудках голосувало 154, з того Ґіжовский 72, Зубрицкий 59, Добряньский 23. — В цілім повіті голосувало 613, абсолютна більшість 307. Юліян Ґіжовский одержав 342, о. Михаіл Зубрицкий 142, Ал. Добряньский 128.

Вибраний послом п. **Юліян Ґіжовский** (доси був Каратницкий).

Сянік: В Сяноці голосувало 252, з того одержали: ґр. Іван Потоцкий 165, Павло Навроцкий 8, Антін Старух 87. — В Березові голосувало 179, з того ґр. Потоцкий 104, Старух 69, шість голосів розбитих. — В Лїську голосувало 216, з того ґр. Потоцкий 60, Старух 115. В цілім повіті голосувало 606, абсолютна більшість 304. Одержали: ґр. Іван Потоцкий 329, Антін Старуха 277.

Вибраний послом ґр. **Іван Потоцкий** (доси той сам).

Золочів. В Перемишлянах голосувало 181, з того Генрих Вайзер 93, о. Данило Танячкевич 88. — В Золочеві голосувало 353, з того Вайзер 269, о. Танячкевич 84. — В цілім окрузї голосувало 534, абсолютна більшість 268. Генрих Вайзер одержав 362, о. Данило Танячкевич 172.

Вибраний послом **Генрик Вайзер** (доси був о. Танячкевич.)

Перемишль: В Перемишли голосувало 225; з того Павло Тишковский 150, о. Антін Захарясевич 49, др. Роман Яросевич 24. — В Добромили голосувало 234; з того Тишковский 205, Захарясевич 28. — В Мостисках голосувало 182; з того Тишковский 116, Захарясевич 35, Яросевич 31. — В цілім повіті голосувало 641; абсолютна більшість 322. Одержали: Павло Тишковский 471, Антін Захарясевич 112, Роман Яросевич 54, чотирі голоси розбиті.

Вибраний послом п. **Павло Тишковский**, (доси той сам).

Ярослав: В Ярославі голосувало 257, з того др Данило Стахура 80, Роберт Цена 86, о. Тома Влазовский 78. — В Чесанові голосувало 170, з того др. Стахура 53, Цена 40, Влазовский 77. — В цілім окрузї голосувало 427; абсолютна більшість 214. Одержали: Влазовский 155, др. Стахура 133, Цена 126.

Тїснїйший вибір: В Ярославі голосувало 228; Влазовский 135, др. Стахура 93. — В Чесанові голосувало 149; Влазовский 90, др. Стахура 80. — В цілім окрузї одержали о. Тома Влазовский 225, др. Данило Стахура 151.

Вибраний послом о. (лат. об.) **Тома Влазовский** (доси Цена)

Ясло: В Горлицях голосувало 175, з тих о. Лев Пастор 157, Петро Хап (Стояловець) 2; Іван Стапіньский (людовець польский) 16. — В Коросні голосувало 230; з того Пастор 87, Стапіньский 137. — В цілім повіті голосувало 648; абсолютна більшість 325. Одержали: о. Лев Пастор 405, Петро Хап, 26, Стапіньский 197.

Послом вибраний о. **Лев Пастор** (доси кн. Павло Сапіга).

Краків: (Хшанів, Віличка) вибраний при тїснїйшім виборі **Іван Войтиґа**, учитель народний (доси Данеляк).

Бяла (Живець): **Іван Кубік** стояловець, (доси був Забуда).

Вадовиці (Мисленицї): По тїснїйшім виборі межи Стояловским а Опидом: др. **Франц Опидо** лікар, (доси Шпондер).

Новий Санч, (Лиманова, Н. Торг, Гриб.в): **Іван Поточек**, (доси той сам).

Бохня (Бжеско): По тїснїйшім виборі **Михайло Ольшевский** (доси Ґец).

Тарнів (Пільзно, Домброва): **Яков Бойко.**

Ропчиці (Мілец, Тарнобжег): По тїснїйшім виборі: **Франц Кремпа**, (доси той сам).

Ряшів (Кольбушова): **Тома Шаєр** (доси той сам).

Ланцут (Низько): **О. Стефан Комаровский** (лат. сьвящ. против Стояловского).

Новинки.

Львів дня 18-го грудня 1900.

— **Іменованя.** Міністерство торговлї іменувало офіциялів почтових: Станїслава Волошиновского, Мартина Коноцку, Ромуальда Шулїславского Едварда Моравеца, Александра Мікульского в Кракові, Людвика Маковецкого в Горлицях, Зиґмунда Привля, Мойсея Штайтаяля і Альфреда Віктора у Львові та Константина Финика в Перемишли старшими офіциялами почтовими, а Дирекция почт і телеграфів полишила всіх в дотеперішних місцях службових.

так значно ріжнить ся від поодиноких говорів, що аж стає для них майже незрозумілою.

Коли то все возьмемо під розвагу, то мусимо сказати, що теперішні самостійні мови славяньскі були колись лиш наріччями давної або старославяньскої мови. Чи була й наша, руска, також таким наріччєм, чи нї? Що була, на то маємо богато доказів в старих памятниках письменства, а коли так, то наша мова яко давне нарічіє старославяньскої, коли тота вже щезла і стала мертвою, має не лиш право, але й в природної конечности мусить бути самостійною мовою славяньскою, як і всї инші, котрі так само були колись лиш нарічіями старославяньскої. Се есть перший, випливаючий в самої природи доказ самостійности і окремішности нашої мови.

Але мимо того подобає ся декому відмавляти нашій мові права самостійности і окремішности та називати єї лиш нарічієм российскої. Придивім же ся, чи і о скілько мають рацию ті, що так говорять. Як би так дійстно було, як би наша мова була дійстно лиш нарічієм российскої, то насамперед, российска мусїла би бути для нас головною, а відтак головні основи нашої мови яко нарічия российскої мусїли би бути такі самі, які і российскої, бо преці нарічіє може виробити ся лиш з якоїсь головної мови. Якіж то можуть бути ті головні основи і чи они дійстно спільні нашій і российскій мові. Годі нам тут розбирати сю справу всесторонно на основі граматики, длятого мусимо обмежити ся лиш на кількох загальних точках.

Головною основою якоїсь мови суть: єї вимова, найчастійше уживані слова і їх форми. Кожде нарічіє якоїсь мови мусить мати конче, коли вже не в переважаючій, то бодай в значній части подібну а навіть таку саму вимову і такі самі найчастійше уживані слова як і головна мова, з якої оно вийшло. Тимчасом кождий, хто учив ся российскої мови, знає, що єї вимова ріжнить ся від нашої як небо від землї. Ми кажемо н. пр.: небо, несеш, зьвізда, орел, вино, день, мокнути і т. д., а по российски каже ся: нєбо, нєсьош, звойзда, аріол, віно, дєнь, макнуть і т. д. Коли взяти на увагу лиш саму вимову, то можна сьміло сказати, що вимова российских слів зближена далеко більше до вимови польскої, як до нашої, або як наша до российскої, в другої же сторони що наша вимова далеко більше зближена до давної славяньскої, підчас коли вимова российска відбігла вже дуже далеко від первістної славяньскої. Длятого впорядковуючи теперішні найблизші нам славяньскі язики після їх вимови, можна сказати, що по ческим слідує польский, за тим российский, відтак аж наш, руский а по нашім болгарский.

Ще більшу ріжницю межи нашою а российскою мовою показує лексикальне богатство обох сих язиків. Хто лиш трохи обзнакомлений з российскою мовою, знає що в ній множество таких слів, яких в нашій мові і зовсім нема і які для нас длятого зовсім незрозумілі а з другої сторони знов у нас множество таких слів, яких российска мова зовсім не знає. Возьмім для приміру хоч би лиш такі щоденні слова в российскій мові як: карандаш, чемодан, чердак, кірпіч, або: дюйм, фут, шляпа, партной, башмашнік, перчатка, кабак, бакалейная і множество подібних. То слова, як сказано, щоденні уживані що хвиля в российскій мові, а хто із нас розуміє їх, скоро не учив ся российскої мови? А преці в кождім нарічію мусять як-раз знаходити ся найважнійші і найзвичайнїйші слова головної мови, бо як-раз ними оно єї держить ся, а відбігає від неї лиш своїми менше важними, лиш в якійсь стороні уживаними словами і формами.

Готов би хтось може сказати, що тоті слова — в роді наведених повисше — то якраз слова вийшовші з висшого образованя мови і тим надають іменно то висше значінє образованої мови российскому язикови. Деж там, то не висше виобразовані слова, то слова чужі, котрі российска мова приняла за свої, а множество таких слів єсть лиш доказом, що российска мова яко нарічіє давної славяньскої розвивала ся в иншім напрямі як наша.

Коли же так, коли российска мова розвивала ся в иншім напрямі, а того преці ніхто не заперечить, то яким же способом могла би она витворити нарічіє в тім напрямі, в котрім не розвивала ся? Як могла би з неї виробити ся яко нарічіє наша мова, котра не має з нею спільних основ? Таке якесь нарічіє, що не вийшло з головної мови, могло зродити ся хиба лиш в якихсь баламутних головах. А може же то наша мова так виобразувала ся, що аж з неї вийшла нинїшна письменна образована мова звана российскою? В такім случаю российска мова була би нарічієм нашої, а наша була би головною і не видимо причини, длячого би тота головна мова не могла бути книжною, скоро вже єї нарічіє здобуло собі висше становище. Але нехай би й так було, нехай би российска мова вийшла з нашої; в такім случаю мусїла би она мати головні свої основи спільні з нашою, отже основою єї вимови повинна би бути наша. Тимчасом так не єсть, а з того виходить, що ані наша мова не єсть нарічієм российскої ані российска не вийшла з нашої, обі суть собі рівні і кожда з них самостійна, а звяз межи ними єсть лиш о стілько,

— **Проф. о. Антін Глодзіньский** приділений з тернопільской семинариї учительской на предложене Ради шк. кр. рішенем міністерства просьвіти до Ради шк. кр., де буде референтом і інспектором рільничих шкіл і рільничих курсів при 4-клясових народних школах. Проф. Глодзіньский звістний в краю яко фаховий знаток господарства рільного і городового, а своїми відчитами в ріжних сторонах краю зискав собі славу знаменитого учителя і дорадника господарского.

— **Смілу крадіж** викрив сими днями аґент львівскої поліциї Пшестшельский. Ще в лютім с. р., зараз побіч поліциї, обікрав хтось вечером, о 8 годині, п. Еву Шапіру, замешкалу при площи Смольки, ч. 3. Тогди винесено з еї помешканя дуже тяжку касу, в котрій знаходило ся множество дорогоцінностий, вартости около півтора тисяча зр. і один російский банкнот на 100 рублів. Аґент Пшестшельский, котрому повірено слідство в сій справі дійшов по нитці до клубка і злодіїв вже арештовано. Річ мала ся так: Послугачка пані Шапіри разом з своїм мужем і его сестрою Катериною Тихохуд вибрали собі догідну хвилю, коли в помешканю не було нікого, завинули касу в шмати і в трійку винесли касу аж на Пфайферівку до помешканя Івана Тихохуда, зарібника, де в трійку касу розбили, дорогоцінности вибрали, а касу кинули в ночи до Полтви. Дорогоцінности купив у них якийсь Йосель Тенненбавм, торговельник сіна, караний вже кілька разів за погані справи, а замешкалий також на Пфайферівці. Послугачка з чоловіком вибравши значну суму, вибрали ся зі Львова, а Катерина Тихохуд посварила ся із за тої крадежі з своїм чоловіком, котрого гризла совість, хоч він в ній не брав участи. У Тененбавма заквестіоновано кількадесять зр. а крім того має він кілька коров. До того майна дійшов він за помочию торговлї краденими річами.

— **Сумна але бодай легка смерть**. До шинку при ул. Вірменьскій ч. 19 прийшов оногди вечером Каспер Кадлевич, колись учитель ґімназияльний в Бережанах, а пізнійше диетар у Львові, сів собі коло печи, щоби загрíти ся і там заснув, а коли его хотіли пробудити він вже не жив, заснув на віки. Смерть захопила нещасливого там, де він найчастійше любив перебувати.

— **Нещасливі пригоди**. При ул. сьв. Марка у Львові, кафляр Вінкентий Лобода обходив ся так незручно з лямпою, що облив собі обі руки нафтою і так попік, що аж треба було завізвати стацию ратункову. — Андрій Станкевич, візник віденьскої пекарні ідучи борзо через площу галицку, переїхав Лейбу Мінцера і зломив єму праву руку і ногу. Виновника арештовано. — Вахмайстер жандармериї, п. Ґ. Д. ідучи оногди вечером, около 7 години, візком на ул. Янівскій, виїхав в наслідок темноти на тій улици, на купу замерзлого болота, і вивернув ся, та зломив собі руку.

Самоубийство. В домі при ул. Гавзнера ч. 15 відобрав собі житє вчера о 10 год. рано вистрілом з револьверу виміреним в голову бар. Евстахій Брунїцкий, син Северина, літ 24, що служив яко однорічний охотник при полку уланів. Причиною самоубийства мав бути сильний розстрій нервовий.

— **Доотар злодій.** До помешканя М. Шайнфельда в Дрогобичи добув ся сими днями в ночи дротар Михайло Засипа з Ілави в тренчиньскім комітаті і украв біле, вязанку ключів та инші поменші річи. Шайнфельд зловив був злодія, але що той був сильнійший, то вихопив ся від него і зараз вліз через вікно до помешканя сусіда Занкля, а коли і той злодія напудив, то дротар утік і поліция не могла вже его вислідити.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Вітебск 18 грудня Невислїджені доси злочинці убили властителя дібр, Гавр. Абрамовича, его жінку, 5 дітий і 3 служниці, зрабували що було і підпалили хату.

Мазерн 18 грудня. Ґенерал Девет на чолї 2 до 3000 людий перебив ся в сторонах Табачу через обступившу его армію анґлїйску.

Пекін 18 грудня. Лї-Гун-Чан занедужав на інфлюенцу і лежить під опікою нїмецкого лікаря.

о сілько они розвинули ся із спільного старосланяньского кореня.

То само, що о ріжницях в вимові і в словах можна би сказати і о ріжницях в формах. Але що ми тут мусїли би вводити ще сухійшу материю до й без того вже сухого предмету, длятого обмежимо ся лиш на деяких замітках і вкажемо лиш на дві форми в російскій мові, котрі кождому Русинови без виїмки роблять у вимові великі трудности, бо противлять ся рішучо натурі его питомої вимови. Першою з них есть закінчене „кѣ“ і „гѣ“, котре Росиянин вимавляе „ке“ і „ґе“. Дух нашої мови не допускає і не терпить такої вимови а они так разять Русина, що він не може навикнути до неї та мимо волі при словах що так кінчать ся затинає ся. Корениий Росиянин пізнає по тім зараз Русина говорячого по російски і пронизаючи его каже: „Ето хахол!“ Другою формою есть закінчене „ого“ и пр. в слові „доброго“, котре Росиянин вимавляє „добраво“. Русин дуже часто мимо всякої вправи забуває ся і виговорює по своєму. А вже найтруднійше Русинови вгадати, коли „о“ вимовити як „а“ бо се зависить в російскім від наголосу, котрого Русин ніколи не може виучити ся і ніколи правильно по російски не уживає, так, що той фальшивий его наголос в російскій мові зраджує в нім зараз Русина, хоч би він і кільканайцять літ учив ся російскої мови і знав знаменито его граматику. Длятого то російска мова інтеліґенциї в руских сторонах, де ще й домішують богато наших питомих слів виглядає на карикатуру російскої мови.

Але ще на одну річ хочемо звернути увагу. Звістно загально, що язик російский має свої дістні не видумані нарічія, котрі розвинули ся в наслідок природного розвитку мови без взгляду на письменну мову. Инакше говорить корений Росиянин іззa Курска, инакше з під Нижного Новгорода, а инакше з над Неви. Так само має російска мова ще й свої специяльні говори, московский і петербургский себ то жарґони назіть досить дивні і сьмішні, от як н. пр. причіплюване без потреби і рациї до деяких слів букви „с“ примiром в словах: „нет-с“, „вiкак с“ і т. п. Так само і наша мова має свої нарічія і свої говори. Але заким сим нарічіям придивимо ся близше мусимо ще сказати кілька слів про т. зв. білоруске нарічіє, яким говорять люди в ґуберніях Гродненьскій, Виленьскій, Витебскій і др. Ось маленький примір сего нарічія в народній пісні:

Бейце хлопці трапака,
Не жалуйце лапцев
Покуль гєці пабеце
Бацько другі паплеце.

(Бийте хлопці тропака, не жалуйте лаптів — т. е. ходаків або постолів — заким тоті побете, батько другі поплете).

Се нарічіє зачисляють одні до нашої мови, другі до російскої. Після нашої впрочім зовсім не міродайної думки одно і друге есть хибне, бо коли добре вслухати ся в ту мову, то слідно в ній без сумніву перехід з одної сторони від польскої до російскої, з другої від нашої рускої до російскої і польскої; отже то ніяке нарічіє а просто лиш останки давного нарічія славяньского, котре змогло виобразувати в самостійну мову.

(Дальше буде.)

Рух поїздів зелізничих

важний від 1-го мая 1900, після середно-европ. год.

Зі Львова

посп. відходить	особ. відходить	
		День
	6·25	До Лавочного, Мункача, Борислава
	6·30	„ Підволочиск, Одеси, Ковови
	6·35	„ Іцкан, Букарешту, Радівців
	6·30	„ Підволочиск з Підзамча
8·30		„ Кракова, Любачева, Орлова, Відня
	8·40	„ „ Відня, Хирова, Стружа
	9·00	„ Скольего, Лавочного від $^{1}/_{7}$ до $^{15}/_{9}$.
	9·15	„ Янова
	9·25	„ Підволочиск з гол. двірця
	9·35	„ Іцкан, Сопова, Берґомету
	9·53	„ Підволочиск з Підзамча
	10·20	„ Белзця, Рави, Любачева
	11·25	„ Янова від $^{1}/_{7}$ до $^{15}/_{9}$ в неділї і сьвята
1·55		„ Підволочиск з гол. двірця
2·08		„ „ „ Підзамча
	2·15	„ Брухович від $^{7}/_{5}$ до $^{10}/_{9}$ в неділї і сьвята
2·45		„ Іцкан, Гусятина, Керешмезе
2·55		„ Кракова, Відня, Хабівки
	3·05	„ Стрия, Скольего лиш від $^{1}/_{5}$ до $^{30}/_{9}$.
	3·15	„ Янова від $^{1}/_{5}$ до $^{15}/_{9}$.
	3·20	„ Зимноводи від $^{18}/_{5}$ до $^{16}/_{9}$.
	3·26	„ Брухович „ „ „ „
	3·30	„ Ярослава
		Ніч
12·50		До Кракова, Відня, Берлина
2·30		„ Іцкан, Констанциї, Букарешту
	4·10	„ Кракова, Хирова, Коросна
	7·48	„ Брухович від $^{7}/_{5}$ до $^{10}/_{9}$.
	6·10	„ Іцкан, Радовець, Кімполюнґа
	6·30	„ Кракова, Відня, Берна, Варшави а Орлова від $^{15}/_{6}$ до $^{15}/_{9}$.
	6·13	„ Янова від $^{1}/_{5}$ до $^{15}/_{9}$ в будні дни
	6·50	„ Лавочного Мункача Хирова
	7.25	„ Сокаля, Рави рускої
	7·10	„ Тернополя з гол. двірця
	7·33	„ „ „ Підзамча
	9·12	„ Янова від $^{1}/_{5}$ до $^{15}/_{9}$ в неділї і сьвята
	10·40	„ Іцкан, Гусятина, Радовець
	10·50	„ Кракова, Відня, Івонича
	11·00	„ Підволочиск, Бродів з гол. двірця
	11·23	„ „ Грималова з Підзамча

До Львова

посп. приходить	особ. приходить	
		День
	6·10	З Кракова
	6·20	„ Черновець, Іцкан, Станиславова
	6·46	„ Брухович від $^{7}/_{5}$ до $^{10}/_{9}$.
	7·10	„ Зимноводи „ „ „ „
	7·45	„ Янова (головний дворець)
	8·05	„ Лавочного „ „
	8·00	„ Тернополя на Підзамче
	7·40	„ „ „ гол. дворець
	8·15	„ Сокаля, Рави рускої
	8·50	„ Кракова, Відня, Орлова
	11·45	„ Ярослава, Любачева
	11·55	„ Іцкан, Черновець, Станиславова
	12·55	„ Янова на гол. дворець
1·35		„ Кракова, Відня
	1·15	„ Скольего, Хирова, а з Лавочного від $^{1}/_{7}$ до $^{15}/_{9}$.
1·45		„ Іцкан, Станиславова
2·20		„ Підволочиск на Підзамче
2·35		„ „ „ гол. дворець
	5·15	„ „ „ Підзамче
	5·40	„ „ „ гол. дворець
	6·00	„ Сокаля
	5·45	„ Кракова
5 55		„ Чернівців
		Ніч
	12·05	З Скольего, Калуша, Борислава
12·20		„ Черновець, Букарешту
2·31		„ Кракова, Відня, Орлова
	3·12	„ Підволочиск на Підзамче
	3·35	„ „ „ гол. дворець
	6·20	„ Іцкан, Підвисокого, Ковови
	9.23	„ Янова від $^{1}/_{5}$ до $^{31}/_{5}$ і від $^{16}/_{9}$ до $^{30}/_{9}$ що дня, а від $^{1}/_{6}$ до $^{15}/_{9}$ в неділю і сьвята
	7·24	„ Брухович від $^{7}/_{5}$ до $^{30}/_{6}$ і від $^{16}/_{9}$ до $^{10}/_{9}$.
	8·50	„ Брухович від $^{1}/_{7}$ до $^{15}/_{9}$ що дня
8·40		„ Кракова, Відня, Любачева
	8·28	„ Янова від $^{1}/_{6}$ до $^{15}/_{9}$.
	9·45	„ Кракова, Відня, Пешту, Сянока
	10·00	„ Іцкан, Ковови, Підвисокого
	10·12	„ Підволочиск, Бродів, Копичинець
	10·30	„ „ на гол. дворець
	10·15	„ Лавочного. Хирова, Пешту

ЗАМІТКА. Пора нічна числить ся від 6-ої години вечером до 5-ої години 59 мінут рано.
Бюро інформацийне ц. к. зелїзниць державних при ул. Красицких ч. 5

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

TYGODNIK MÓD I POWIEŚCI

Ілюстрована часопись для женщин.

БЕЗПЛАТНО

4 томи повісти

Клим. Юноши „Внучок“ — А. Мечника „Praвaнес Огана“ — К. Лясковского „Зужитий“ — Ст. Аріеля „Улуди“

за кождий чверть рік том

одержать як „ПРЕМІЮ“ передплатники галицкі.

„TYGODNIK MÓD I POWIEŚCI“ в будучім 1900-тім, а в 42-ім році істнованя буде виходити під тим самим як доси літератским напрямом, в задержанем і на будуче дотеперішного отрудництва в специяльних відділах видавництва.

MODY PARYSKIE

(2.000 рисунків і 12 великих аркушів з кроями і взірцями робіт жіночих) і

GOSPODARSTWO DOMOWE,

завдяки котрим наша часопись независимо від заспокоєня потреб ума образованої женщини, запевняє її практичну хосенність стверджeної вартости.

Обітниць богатих на слова, заповідань уліпшень і реформ, якими визначують ся більше менше всі проспектові оголошеня, уникали ми доси з принципу. Тим менше могли би ми уживати їх тепер, коли читаюча публика відповіла на проявлений в Tygodnik-у напрям дійстними доказами признаня, становлячими для редакциї цінну заохоту до постійности на обібраній дорозі.

Одинокою обітницею з нашої сторони, а радше сказавши, одиноким з'обовязанем, яке приймаємо, єсть стояти і дальше на основі тих пересьвідчень, котрі нині вільно нам вже уважати тревалим звеном між часописию а читателями, а подаючи їм інформациї з проявів дійстного житя, вибирати зпоміж них лише ті, яких вартість і вплив на суспільність власну або чужу признаємо. Ту задачу хочемо виповнити як доси без тіни упереджень, сторонничої ненависти і взгляду на личний інтерес.

То всьо, що вільно нам нині сказати о дусі і напрямі нашої праці на будуще.

Не спускаючи з уваги печаливого і безпереривного постійного забезпеченя сотрудництванашої часописи, маємо сказати кілька слів о тім, що ми в відділі белетристики приготовили для „TYGODNIK-A MÓD I POWIEŚCI“ на будуючий рік.

Маєм запевнені праці: *Мариї Родзевичівної*, *Віктора Гомулицкого*, *Володислава Ст. Рей монта*, *Севера (Ігн. Мацїйовского)*, *Володислава Уминьского* і многих инших.

В відділі поезиї звістні читателям пера: *Казимира Глиньского*, *Миріяма*, *Лянгого*, *Ор-Ота* і инших, обіцяли нам свої твори на слідуючий рік.

Розпочинаємо рік 1900 двома творами повістевими:

Волод. Ст. Реймонта
повість п. з.:
І по многих днях. — І по многих літах....

Севера
повість п. з.:
Леґенда.

Условя передплати разом з премією:

У Львові і Кракові:

Чвертьрічно	1 зр. 80 кр.
Піврічно	3 зр. 60 кр.
Річно	7 зр. 20 кр.

В Галичині з почтовою пересилкою:

Чвертьрічно	2 зр. 20 кр.
Піврічно	4 зр. 40 кр.
Річно	8 зр. 80 кр.

Редактор ЯН СКИВСКИЙ.

Передплату для ЛЬВОВА і ГАЛИЧИНИ приймає, числа оказові і проспекта даром висилає

Головна Аґенция і Експедиция „TYGODNIKA“ у Львові

Пасаж Гавсмана ч. 9 і всі книгарні і контори письм.

З друкарні В. Лозиньского — під зарядом В. І. Вебера. (Телефона число 569).